ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไกล่เกลี่ย การวินิจฉัย และค่าตอบแทนของคณะอนุกรรมการหรือผู้ไกล่เกลี่ย เกี่ยวกับการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว และสามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อคุ้มครองคนพิการได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๗) และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบมาตรา ๑๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติจึงกำหนดระเบียปไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไกล่เกลี่ย การวินิจฉัย และค่าตอบแทนของคณะอนุกรรมการหรือผู้ใกล่เกลี่ยเกี่ยวกับการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖"
 - ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการร้องขอและการวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการร้องขอและการวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำ ในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ" หมายความว่า การแบ่งแยก การกีดกัน หรือ การจำกัดสิทธิบนพื้นฐานของความพิการซึ่งมีความมุ่งประสงค์หรือส่งผลให้คนพิการไม่สามารถเข้าถึงและ ใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความเป็นพลเมือง หรือด้านอื่นใด รวมถึงการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ และ การปฏิเสธการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล

"การช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล" หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงที่จำเป็น และเหมาะสมโดยไม่ก่อให้เกิดภาระอันเกินควรหรือเกินสัดส่วน เฉพาะในกรณีที่จำเป็นเพื่อประกัน ว่าคนพิการได้อุปโภคและใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

"คู่กรณี" หมายความว่า คนพิการซึ่งทำการร้องขอและผู้ถูกร้องที่เป็นหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนหรือบุคคลใดซึ่งถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำที่เป็นการเลือกปฏิบัติ

"การร้องขอ" หมายความว่า การที่คนพิการซึ่งได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำ ในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติได้นำเสนอข้อเท็จจริงโดยทำเป็นคำร้องเพื่อให้คณะกรรมการได้มีคำสั่ง เพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ "คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อคนพิการ

"การไกล่เกลี่ย" หมายความว่า กระบวนการยุติหรือระงับข้อพิพาทด้วยความตกลงยินยอม ของคู่กรณีเอง โดยที่มีผู้ไกล่เกลี่ยมาช่วยเหลือ แนะนำ เสนอแนะหาทางออกในการยุติหรือระงับข้อพิพาท ให้คู่กรณีต่อรองกันได้สำเร็จและสามารถขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการได้

"ประธานคณะผู้ใกล่เกลี่ย" หมายความว่า บุคคลซึ่งคณะอนุกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้งตามบัญชีรายชื่อให้เป็นประธานคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย แต่ละกรณี

"คณะผู้ใกล่เกลี่ย" หมายความว่า บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งคณะอนุกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้งตามบัญชีรายชื่อให้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยแต่ละกรณี

"บัญชีรายชื่อ" หมายความว่า บัญชีรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามประกาศ ของสำนักงาน หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติ

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติ ตลอดจนกำหนด แบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑ คณะอนุกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

ข้อ ๖ ให้มีคณะอนุกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจำนวนไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งประกอบด้วยประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสมาคม สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทร่วมกันเสนอจำนวนไม่เกินห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนไม่เกินสี่คน

ให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ประธานอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มาจากการเลือกกันเองของอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการจัดให้มีการประชุมบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้วเสนอ ประธานกรรมการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

ประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน หรือประสบการณ์ด้านหนึ่งด้านใดที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดการความขัดแย้งสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือด้านสวัสดิการสังคม

- ข้อ ๗ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการ ดังนี้
- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบุรณ์
- (๓) มีความเชี่ยวชาญและผลงานเชิงประจักษ์ตามที่กำหนด
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เป็นกรรมการบริหาร หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแต่พ้นจากตำแหน่ง ไม่น้อยกว่าสองปี
 - (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหฺโทษหรือหมิ่นประมาท
- ข้อ ๘ ประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ ได้รับแต่งตั้ง ให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการขึ้นใหม่ ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธาน อนุกรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่า ประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

- ข้อ ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ
 - (๑) ตาย
 - (๒) ลาออก
 - (๓) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗
 - (๔) คณะกรรมการให้ออก

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ คณะกรรมการแต่งตั้งผู้อื่นเป็นประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่ง ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ทั้งนี้ กรณี การแต่งตั้งประธานอนุกรรมการเมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๖ วรรคสามแล้ว

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่อนุกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งได้ เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะอนุกรรมการ ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่ประธานอนุกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการซึ่งมาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก อนุกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๒ ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วินิจฉัยปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามที่มีการร้องขอแทนคณะกรรมการ ตามมาตรา ๖ (๕)
- (๒) เตรียมคำวินิจฉัยและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม ตรวจสอบปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการทั้งทางด้านการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการหรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด
- (๓) กำหนดแบบคำร้องขอ แบบสอบข้อเท็จจริง สัญญาประนีประนอม และกำหนดวิธีปฏิบัติอื่นใด เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

- (๔) ไกล่เกลี่ยหรือมอบหมายอนุกรรมการดำเนินการไกล่เกลี่ยก่อนมีการวินิจฉัยการร้องขอ รวมทั้งไกล่เกลี่ยกรณีดำเนินการในระดับหน่วยงานหรือจังหวัดแล้ว แต่ไม่สำเร็จและอาจมอบหมายให้ ผู้ไกล่เกลี่ยปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้
- (๕) จัดทำรายงานสถานการณ์การเลือกปฏิบัติและผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อ คณะกรรมการอย่างน้อยปีละครั้ง
 - (๖) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การวินิจฉัยปัญหาตาม (๑) กรณีคณะอนุกรรมการเห็นว่าผลการวินิจฉัยจะมีผลกระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิของคนพิการอย่างกว้างขวาง ให้เสนอคณะกรรมการวินิจฉัย

การติดต่อกับภายนอก ให้ประธานอนุกรรมการ หรือเลขานุการเป็นผู้แทนของคณะอนุกรรมการ ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ

หมวด ๒

การร้องขอให้วินิจฉัยปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

ข้อ ๑๓ ผู้มีสิทธิร้องขอ ได้แก่

- (๑) คนพิการที่ได้รับความเสียหายหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำที่มีลักษณะ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ หรือ
- (๒) ผู้ดูแลคนพิการ ในกรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปร้องขอด้วยตนเองได้ หรือ
- (๓) องค์กรด้านคนพิการ หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากคนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ ให้ดำเนินการร้องขอแทน
- ข้อ ๑๔ ให้บุคคลตามข้อ ๑๓ ร้องขอเป็นหนังสือหรือส่งทางไปรษณีย์หรือด้วยวาจาหรือด้วย วิธีการอื่นใดเพื่อให้คณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการดำเนินการวินิจฉัยและมีคำสั่งตามที่กำหนดไว้ ในระเบียบนี้โดย
- (๑) ในกรุงเทพมหานครให้ร้องขอต่อสำนักงาน หรือหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด หรือกรุงเทพมหานครหรือหน่วยงาน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานอื่น ตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด
- (๒) ในจังหวัดอื่นให้ร้องขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด หรือหน่วยงานอื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

การรับคำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ร้องเป็นสำคัญโดยไม่จำเป็น ที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาหรือมูลข้อพิพาทเกิดขึ้นที่ใด แต่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อเสนอคณะอนุกรรมการ ก็ให้หน่วยงานที่รับคำขอส่งเรื่องให้หน่วยงานอันเป็นที่เกิดมูลพิพาทดำเนินการต่อไปได้ ข้อ ๑๕ เมื่อได้รับการร้องขอตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้หน่วยงานซึ่งรับการร้องขอดำเนินการลงเลข รับเรื่องและลงสารบบตามประเภทของข้อพิพาท และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงานหรือองค์กรที่รับคำขอดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงภายใน สามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำร้องขอเพื่อนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการต่อไป

ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่อาจดำเนินการได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง อาจขอขยายเวลาได้อีก ไม่เกิน ๓๐ วัน เว้นแต่มีการร้องขอให้ไกล่เกลี่ยก็ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ ก่อนเสนอคณะอนุกรรมการต่อไป

ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง หากเจ้าหน้าที่รับเรื่องเห็นว่าเป็นกรณีที่ผู้ร้อง ต้องใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลตามมาตรา ๑๖ ภายในกำหนดอายุความ ก็ให้เจ้าหน้าที่แนะนำแก่ผู้ร้องด้วย

หมวด ๓ การรวบรวมพยานหลักฐาน

ข้อ ๑๖ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอตามข้อ ๑๕ ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมสรุปความเห็น เสนอต่อคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการโดยเร็ว แต่ต้องเปิดโอกาสให้คู่กรณีชี้แจงเป็นหนังสือและ แสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ให้คู่กรณีแสดงพยานหลักฐาน ของฝ่ายตนภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่หรือคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการกำหนด แต่ต้อง ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนอาจกำหนดเวลาน้อยกว่านี้ได้

คณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้คู่กรณีชี้แจงด้วยวาจาต่อหน้า คณะอนุกรรมการ หรือจะมอบหมายให้อนุกรรมการดำเนินการไต่สวนวิธีการอื่นใดได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะอนุกรรมการอาจมอบหมายให้อนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบสำนวนดำเนินการเดินเผชิญสืบเพื่อตรวจสอบ หรือแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม เพื่อเสนอข้อเท็จจริงและความเห็นต่อคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการจะรับฟังพยานหลักฐานอื่น นอกจากข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานของคู่กรณีได้ตามที่เห็นสมควร

กรณีบุคคลที่เชิญมาให้ถ้อยคำแต่ไม่ยอมมา โดยปราศจากเหตุผลอันสมควรให้คณะอนุกรรมการ แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๑๗ ในการรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาการร้องขอจะต้องเปิดโอกาสให้ คู่กรณีได้แสดงพยานหลักฐานของฝ่ายตนภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าคู่กรณีมิได้ปฏิบัติภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าคู่กรณีที่ไม่ได้แสดงพยานหลักฐานนั้นหรือไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนหรือ ยอมรับข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้คณะอนุกรรมการพิจารณา จัดทำการวินิจฉัยหรือจะพิจารณารวบรวมข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อไปก็ได้

หมวด ๔ การไกล่เกลี่ยเพื่อระงับข้อพิพาท

ส่วนที่ ๑ ผู้ไกล่เกลี่ย

ข้อ ๑๘ ให้สำนักงาน และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จัดให้มี บัญชีรายชื่อโดยจำนวนบุคคลในบัญชีรายชื่อให้เป็นไปตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน ในจำนวนดังกล่าวต้องเป็นคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอย่างน้อยหนึ่งคน โดยให้ผู้อำนวยการหรือพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด แล้วแต่กรณี ประกาศระยะเวลาในการรับสมัครบุคคลเป็นผู้ไกล่เกลี่ยไว้ หรือจะดำเนินการสรรหาจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยความยินยอมของผู้นั้นเพื่อเป็นผู้ไกล่เกลี่ยด้วยก็ได้

ให้ผู้อำนวยการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์บริการ คนพิการระดับจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติและเสนอความเห็นต่อ ผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี เพื่อให้ความเห็นชอบต่อบัญชี รายชื่อดังกล่าว แบบเอกสารการรับสมัครและการสรรหาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการ กำหนด

กรณีที่จังหวัดใดได้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดแล้ว ให้หน้าที่ตามวรรคหนึ่งเป็นของ ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดนั้น

ข้อ ๑๙ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ซึ่งได้รับการสรรหาเป็นผู้ไกล่เกลี่ย มีดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) เป็นผู้มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์
- (๒) เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์เชิงประจักษ์ที่เหมาะสมกับการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือผ่านการอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยตามที่คณะอนุกรรมการกำหนดหรือหลักสูตรอื่น ที่คณะอนุกรรมการให้ความเห็นชอบ

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หมิ่นประมาทหรือความผิดลหฺโทษ
 - (๔) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย
 - (๕) เป็นผู้ถูกถอดถอนออกจากบัญชีรายชื่อผู้ใกล่เกลี่ยตามระเบียบนี้

ให้ผู้อำนวยการ หรือพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดออกเอกสารรับรอง การขึ้นบัญชีรายชื่อเป็นผู้ใกล่เกลี่ยตามแบบที่ผู้อำนวยการกำหนดและปิดประกาศบัญชีรายชื่อไว้ ณ สถานที่ตั้งของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอหรือเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานรับคำขอและตรวจสอบ บัญชีรายชื่อเป็นประจำทุกปีปฏิทิน ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลในบัญชีรายชื่อให้จัดทำ บัญชีรายชื่อใหม่และปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

- ข้อ ๒๐ ให้ผู้ไกล่เกลี่ยพ้นจากบัญชีรายชื่อ เมื่อ
- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกโดยยื่นเป็นหนังสือต่อหัวหน้าหน่วยงาน
- (๓) ผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะทำงานสั่งให้พ้นจากบัญชีรายชื่อ เพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๙
- (๔) ไม่เข้าร่วมการไกล่เกลี่ยตามกำหนดนัดหมายติดต่อกันเกินสองครั้ง โดยไม่แจ้งเหตุผล ความจำเป็นต่อประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย
 - (๕) ถูกถอดถอนให้พ้นจากบัญชีรายชื่อ
- (๖) ไม่เข้าอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่สำนักงานหรือสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจัดขึ้น หรือตามหลักสูตรที่คณะอนุกรรมการเห็นชอบติดต่อกันเกินสองครั้ง โดยไม่แจ้งเหตุผลความจำเป็น
 - (๗) ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือจริยธรรม ตามข้อ ๒๑
 - ข้อ ๒๑ ผู้ไกล่เกลี่ยต้องถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือจริยธรรม ดังต่อไปนี้
 - (๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง อิสระ ยุติธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- (๒) เข้าร่วมการไกล่เกลี่ยในกรณีพิพาททุกครั้ง เว้นแต่แจ้งเหตุผลความจำเป็นล่วงหน้าให้ หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ
 - (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็วไม่ทำให้การไกล่เกลี่ยในกรณีพิพาทล่าช้าเกินสมควร
- (๔) ซื่อสัตย์สุจริตไม่เรียกหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากคู่กรณีหรือบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาท
 - (๕) ใช้วาจาสุภาพในขณะปฏิบัติหน้าที่ไกล่เกลี่ย
 - (๖) รักษาความลับที่เกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ย
- (๗) ไม่ซี้ขาดกรณีพิพาทหรือบีบบังคับให้คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายลงลายมือชื่อ ในสัญญาประนีประนอมยอมความ
- ข้อ ๒๒ เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องเรียนว่าประธานคณะผู้ใกล่เกลี่ยหรือผู้ใกล่เกลี่ย ผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณหรือจริยธรรมตามข้อ ๒๑ ให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่ามีมูลและเป็นกรณีประพฤติผิดจรรยาบรรณหรือจริยธรรมตาม (๑) (๔)

(๖) หรือ (๗) ให้ดำเนินการถอดถอนผู้นั้นพ้นจากบัญชีรายชื่อ ถ้าเป็นกรณีอื่นให้ดำเนินการว่ากล่าว ตักเตือนหรือสั่งให้พ้นจากการทำหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยในกรณีพิพาทนั้น

ในระหว่างการสอบสวนข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้แต่งตั้งว่าจะให้ผู้ไกล่เกลี่ย ผู้นั้นหยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

ข้อ ๒๓ ให้สำนักงานหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานจัดให้มีการอบรมความรู้ แก่ผู้ไกล่เกลี่ยหรือบุคคลที่ประสงค์จะขึ้นบัญชีเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามหลักสูตรที่คณะอนุกรรมการกำหนด หรือเห็นชอบ

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการไกล่เกลี่ย

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอเห็นเอง หรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ประสงค์จะให้มีการไกล่เกลี่ยเพื่อทำให้ข้อพิพาทระงับโดยเร็ว ก็ให้แจ้งความประสงค์เป็นคำร้องขอต่อ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอโดยจะทำเป็นหนังสือส่งด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์หรือแจ้งด้วยวาจาก็ได้ ในกรณีแจ้งด้วยวาจา ให้เจ้าหน้าที่จดแจ้งรายละเอียดและให้ผู้ร้องลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานหรือโดยวิธี อื่นใด

เมื่อหัวหน้าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอได้รับคำร้องขอหรือให้ความเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบและสอบถามว่าประสงค์จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยหรือไม่ หากเป็น กรณีที่มีคู่กรณีหลายฝ่ายให้แจ้งและสอบถามคู่กรณีทุกฝ่าย

เมื่อคู่กรณีทุกฝ่ายตกลงยินยอมที่จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีหน้าที่ รับคำขอเสนอรายชื่อผู้ไกล่เกลี่ยตามบัญชีรายชื่อต่อผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยและคณะผู้ไกล่เกลี่ยอีกไม่เกินสามคนในจำนวนดังกล่าว ให้มีผู้แทนองค์กรด้านคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอย่างน้อยหนึ่งคนเข้าร่วมเป็นผู้ไกล่เกลี่ยด้วย เว้นแต่ ไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อเพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยในแต่ละกรณี

ข้อ ๒๕ เมื่อแต่งตั้งคณะผู้ใกล่เกลี่ยแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอแจ้งให้ประธาน คณะผู้ใกล่เกลี่ยนัดประชุมคณะผู้ใกล่เกลี่ยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคณะผู้ใกล่เกลี่ยครบถ้วนเพื่อพิจารณา คำร้องขอไกล่เกลี่ย

ในกรณีที่คณะผู้ไกล่เกลี่ยได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยแล้วพบว่าผู้ร้องขอใช้สิทธิโดยไม่สุจริตหรือ การดำเนินการต่อไปจะเป็นผลให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบแก่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในการดำเนินคดี ทางศาลให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยมีมติให้ยุติเรื่อง ข้อ ๒๖ การดำเนินการไกล่เกลี่ยโดยปกติให้กระทำ ณ สถานที่หน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำร้องขอ แต่ในกรณีจำเป็นให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยกำหนดให้ดำเนินการ ณ สถานที่อื่นตามความเหมาะสมก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าตามสมควร

ข้อ ๒๗ ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอส่งหนังสือนัดหมายการไกล่เกลี่ยแจ้งวันเวลาและสถานที่ ไปยังคู่กรณีทุกฝ่ายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะผู้ใกล่เกลี่ยรับคำร้องขอไว้พิจารณาสำหรับการนัด ครั้งต่อ ๆ ไป ให้ประธานคณะผู้ใกล่เกลี่ยเป็นผู้กำหนดและแจ้งให้คู่กรณีทุกฝ่ายทราบและบันทึกการนัดหมาย ไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยโดยให้หน่วยงานที่รับคำขอเป็นผู้ส่งหนังสือ

ข้อ ๒๘ ถ้าคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่ายไม่มาตามกำหนดที่ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยนัดหมาย โดยไม่แจ้งเหตุผลหรือไม่ขอเลื่อนวันนัดหมาย ให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยสั่งเลื่อนนัดไปอีกสิบห้าวันนับแต่ วันนัดหมายครั้งแรก หากไม่มาอีกให้สั่งจำหน่ายคำร้องขอไกล่เกลี่ยและสั่งยุติเรื่อง แล้วเสนอต่อ ผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อรายงานต่อคณะอนุกรรมการและให้ถือว่าคณะผู้ไกล่เกลี่ย ไม่เคยรับคำร้องขอไกล่เกลี่ยนั้นมาแต่ต้น ในกรณีอื่นให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๒๙ ก่อนเริ่มต้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ให้ประธานคณะผู้ใกล่เกลี่ยชี้แจงวิธีการไกล่เกลี่ย ให้คู่กรณีทุกฝ่ายทราบ

ข้อ ๓๐ การไกล่เกลี่ยทุกครั้งให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยดำเนินการให้คู่กรณีตกลงยินยอมผ่อนผัน ให้แก่กันโดยเปิดโอกาสให้คู่กรณีเสนอข้อผ่อนผันให้แก่กัน ทั้งนี้ ห้ามมิให้ผู้ไกล่เกลี่ยชี้ขาด

ข้อ ๓๑ ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยรับฟังข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อพิพาทจากคู่กรณีทุกฝ่าย โดยให้รับฟังข้อเท็จจริงต่อหน้าคู่กรณีพร้อมกัน ทั้งนี้ ในการไกล่เกลี่ยนั้นจะไกล่เกลี่ยพร้อมกันหรือแยกกันก็ได้ แต่ในการตกลงกันนั้นให้กระทำต่อหน้าคู่กรณีทุกฝ่าย

ข้อ ๓๒ เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือคณะผู้ใกล่เกลี่ยเห็นสมควรอาจให้นำพยานบุคคล เข้าชี้แจงหรือให้ข้อมูลก็ได้ แต่ทั้งนี้ คณะผู้ใกล่เกลี่ยต้องคำนึงถึงหลักการที่จะให้การไกล่เกลี่ยเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

ข้อ ๓๓ ในระหว่างการดำเนินการไกล่เกลี่ยหากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่สมัครใจที่จะให้ ดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไปคู่กรณีฝ่ายนั้นมีสิทธิบอกเลิกการไกล่เกลี่ยต่อประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยโดยทำเป็น หนังสือหรือด้วยวาจาหรือโดยวิธีอื่นก็ได้และให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยสั่งจำหน่ายคำร้องขอไกล่เกลี่ยและสั่งยุติเรื่อง และดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบ

ข้อ ๓๔ ในระหว่างการดำเนินการไกล่เกลี่ยถ้าผู้ไกล่เกลี่ยต้องพ้นจากบัญชีรายชื่อหรือไม่อาจ ดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไปได้ด้วยเหตุอื่นหรือคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความประสงค์ขอเปลี่ยนตัวผู้ไกล่เกลี่ย ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่ กรณี พิจารณาเปลี่ยนตัวผู้ไกล่เกลี่ยใหม่จากบัญชีรายชื่อได้ การเปลี่ยนตัวผู้ใกล่เกลี่ยใหม่ตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงกระบวนการไกล่เกลี่ยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ข้อ ๓๕ การดำเนินการไกล่เกลี่ยต้องให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันที่หน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับคำขอได้ลงเรื่องในสารบบการไกล่เกลี่ย เว้นแต่มีความจำเป็นและคู่กรณียินยอมให้ขยายระยะเวลา ได้อีกครั้งไม่เกินสามเดือน หากการไกล่เกลี่ยยังไม่ได้ข้อยุติให้ผู้ไกล่เกลี่ยสั่งจำหน่ายคำร้องแล้วส่งให้ ดำเนินการวินิจฉัยตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบ

ข้อ ๓๖ เมื่อคู่กรณีไม่อาจตกลงกันได้ ให้ผู้ไกล่เกลี่ยสั่งจำหน่ายคำร้องและดำเนินการเพื่อให้มี คำวินิจฉัยต่อไป

ส่วนที่ ๓ การรายงาน

ข้อ ๓๗ เมื่อคู่กรณีตกลงกันได้ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ระหว่างคู่กรณีตามแบบที่คณะอนุกรรมการกำหนดและให้คู่กรณีทุกฝ่ายและผู้ไกล่เกลี่ยลงลายมือชื่อไว้ เป็นหลักฐาน

ข้อ ๓๘ ให้คณะผู้ใกล่เกลี่ยจัดให้มีการบันทึกสรุปผลของการใกล่เกลี่ยทุกครั้งเสนอต่อหัวหน้า หน่วยงานที่มีหน้าที่รับคำขอเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าจ่ายอื่นแก่ คณะผู้ใกล่เกลี่ยและผู้เกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวมไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยของหน่วยงานแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงาน เสนอรายงานต่อผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อรายงานให้คณะอนุกรรมการทราบต่อไป

หมวด ๕ การวินิจฉัยการร้องขอ

ข้อ ๓๙ การวินิจฉัยและการออกคำสั่งชี้ขาดของคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการอย่างน้อย ต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เลขที่คำวินิจฉัย
- (๒) ชื่อผู้ร้องขอ
- (๓) หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรเอกชนหรือบุคคลใดที่เป็นเหตุแห่งการร้องขอ
- (๔) เหตุแห่งการร้องขอ
- (๕) ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในเรื่องที่มีการร้องขอ
- (๖) เหตุผลแห่งการวินิจฉัยและการออกคำสั่ง
- (๗) การวินิจฉัยและการออกคำสั่งในประเด็นแห่งการร้องขอ
- (๘) คำสั่งให้หยุดการกระทำหรือกระทำการให้เหมาะสม (ถ้ามี)
- (๙) ลายมือชื่อผู้วินิจฉัยเฉพาะที่ลงมติเห็นชอบ

กรณีอนุกรรมการหรือกรรมการคนใดไม่เห็นด้วยกับการวินิจฉัยและการออกคำสั่งให้บันทึกเหตุผล แนบไปกับการวินิจฉัยและการออกคำสั่งนั้นด้วย

คำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะร้องต่อศาลที่อยู่ในเขตอำนาจได้

คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการให้เป็นที่สุด คู่กรณีไม่เห็นด้วย ก็ให้ดำเนินการเพิกถอนโดยเสนอต่อศาลที่มีเขตอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๔๐ ก่อนคณะกรรมการจะมีการวินิจฉัยและการออกคำสั่งอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ หรือสำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐอื่นหรือบุคคลอื่นใดดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงหรือไกล่เกลี่ยอีกก็ได้

เมื่อคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการได้ลงมติในการวินิจฉัยและออกคำสั่งเรื่องใดแล้ว ให้สำนักงานยกร่างคำวินิจฉัยและคำสั่งเสนอต่ออนุกรรมการหรือกรรมการเป็นรายบุคคลเพื่อพิจารณาลงนาม ในคำวินิจฉัยและคำสั่งแล้วแจ้งให้คู่กรณีทราบต่อไป

การขอพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง

- ข้อ ๔๑ ให้สำนักงานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๑) รับผิดชอบในงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการ
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาการร้องขอ
- (๓) ศึกษาและรวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมทั้งจัดทำร่างการวินิจฉัยและการออกคำสั่งเพื่อเสนอ ต่อคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการ
- (๔) วิเคราะห์เหตุแห่งการร้องขอเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการของ หน่วยงานของรัฐหรือวิธีปฏิบัติขององค์กรเอกชนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
 - (๕) เผยแพร่คำวินิจฉัยต่อสาธารณะ
 - (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

หมวด ๖ อัตราค่าตอบแทนอนุกรรมการและผู้ไกล่เกลี่ย

ข้อ ๔๒ ให้คณะอนุกรรมการได้รับค่าตอบแทนในการประชุม โดยเบิกจ่ายเป็นค่าเบี้ยประชุม รายเดือน หรือรายครั้งก็ได้ และอนุกรรมการมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในการเดินเผชิญสืบหรือไต่สวนพยาน ตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามอัตราที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

ในกรณีมิได้กำหนดอัตราตามวรรคหนึ่ง ให้คณะอนุกรรมการได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบ ของทางราชการ ข้อ ๔๓ ให้ผู้ไกล่เกลี่ยได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานตามอัตราที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๔๔ ค่าตอบแทนอื่นของคณะอนุกรรมการ หรือผู้ไกล่เกลี่ยในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ โดยเทียบเท่ากับข้าราชการระดับ ชำนาญการพิเศษ เว้นแต่ผู้นั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๔๕ ค่าตอบแทนบุคคลอื่นที่เจ้าหน้าที่หรือคณะอนุกรรมการ หรือผู้ใกล่เกลี่ยเชิญมาให้ ข้อเท็จจริงหรือถูกเรียกมาให้ข้อเท็จจริงในการสอบข้อเท็จจริง หรือไกล่เกลี่ย และผู้พามา ให้เบิกค่าตอบแทน ในลักษณะค่าป่วยการพยานเหมาจ่ายตามอัตราที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

ข้อ ๔๖ ให้ผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุมัติค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้ และ กรณีมีความจำเป็นให้ข้าราชการหรือพนักงานราชการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละกรณียืมเงินทดรองจ่าย เพื่อเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นได้โดยถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๔๗ ให้สำนักงานขอตั้งงบประมาณประจำปีเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้ และกรณี งบประมาณประจำปีที่ได้รับไม่เพียงพอ ก็ให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานตามที่สำนักงานร้องขอได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖
สันติ พร้อมพัฒน์
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ